

การศึกษาภาษาไทย **จ๊ะ**

ชอบ **ชาวญี่ปุ่น**

วิรัชกษ พอน์เล็คธิกรกุล
ผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่น
โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรมอัสสัม ส.อ.บ.

สวัสดี ผู้อ่านทุกท่านครับ ทุกท่านที่อ่านวารสาร TPA News เล่มนี้อยู่ คงพอจะมีความสนใจในภาษา และวัฒนธรรม หรือสนใจในแง่มุมใด แง่มุมหนึ่งของประเทศญี่ปุ่น อยู่แล้วใช่ไหมครับ ที่จริงแล้วทางฝั่งญี่ปุ่นเองก็สนใจในภาษาและ วัฒนธรรมของไทย รวมทั้งเศรษฐกิจ สังคม และแง่มุมอื่นๆ ของเมือง ไทยเช่นกัน วันนี้จะขอพูดถึงเกี่ยวกับการศึกษาภาษาไทยในประเทศไทย ญี่ปุ่นครับ

ญี่ปุ่นกับไทยนั้นมีการติดต่อกันมานานมากตั้งแต่ศตวรรษที่ 14 แล้ว ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับอาณาจักรอโยธยา (จังหวัด อโยธยาในปัจจุบัน) ก็เริ่มมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกันตั้งแต่นั้น นั้นแล้ว แต่ที่วันนี้จะพูดถึง คือ ตั้งแต่หลังปฏิรูปเมจิและญี่ปุ่นเปิด ประเทศอีกครั้ง (ค.ศ.1868) เป็นต้นไปและเริ่มมีการติดต่อกับเมือง ไทยอีกครั้งครับ

โดยเริ่มมีนักเรียนคนไทยที่ได้รับทุนรัฐบาลไทยรุ่นแรกสุด ไป ศึกษาต่อที่ญี่ปุ่นเมื่อปี 1903 หลังจากนั้นก็มีนักเรียนคนไทยทุน รัฐบาลญี่ปุ่นรุ่นแรกสุดในปี 1954 นักเรียนคนไทยในญี่ปุ่นเหล่านี้ก็ กลายมาเป็นกำลังสำคัญในการเผยแพร่วรรณกรรมและวัฒนธรรมไทยให้ ชาวญี่ปุ่นเช่นกันครับ

ทางฝั่งญี่ปุ่นเองนั้นมีสถาบันที่เป็นกำลังสำคัญในการเผย แพร่ภาษาไทยไปสู่ชาวญี่ปุ่นอยู่ 2 แห่ง คือ

1. Tokyo University of Foreign Studies (คนละแห่งกับ The University of Tokyo นะครับ): ก่อตั้งในปีค.ศ. 1873 และก่อตั้ง ภาควิชาภาษาสยามในปีค.ศ.1911

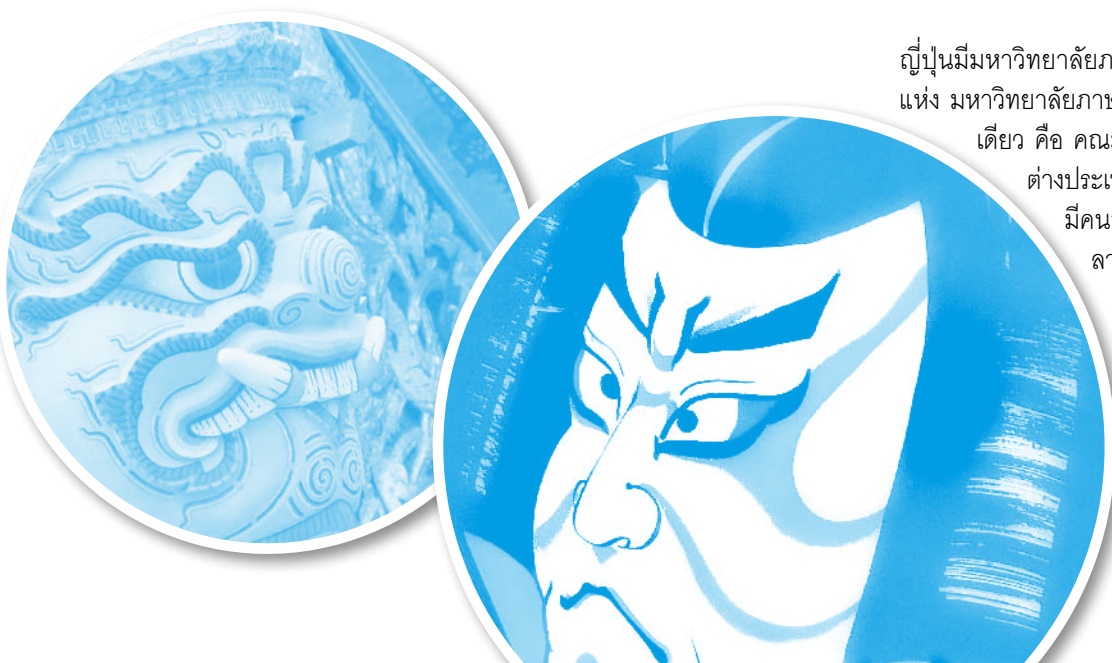

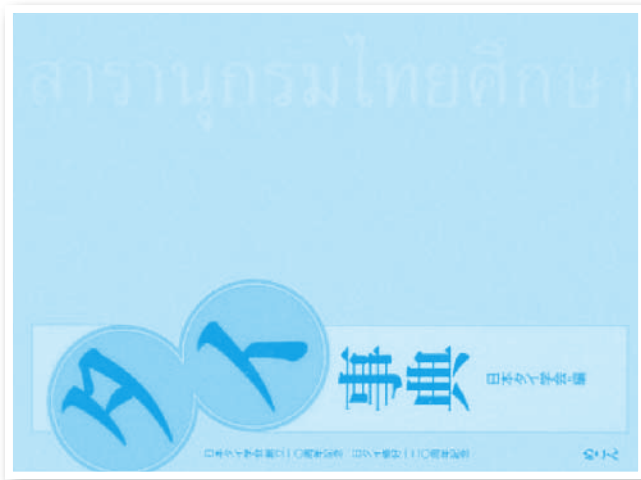
ภาพที่ 1 : พจนานุกรมไทย-ญี่ปุ่น (ฉบับล่าสุด)

2. อดีต Osaka University of Foreign Studies (ปัจจุบัน ถูกผนวกรวมกับ Osaka University แล้ว และกลายเป็น School of Foreign Studies ในปีค.ศ.2007): ก่อตั้งในปีค.ศ.1921 และก่อตั้ง ภาควิชาภาษาไทยในปีค.ศ.1949

ญี่ปุ่นมีมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศในลักษณะนี้หลาย แห่ง มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศเหล่านี้จะมีเพียงคณะ เดียว คือ คณะภาษาต่างประเทศและศึกษาภาษา ต่างประเทศอย่างลึกซึ้ง แม้แต่ภาษาที่ไม่น่าจะ มีคนญี่ปุ่นสนใจเรียนกันอย่างเช่น ภาษา ลาว ภาษาสวาฮิลี ฯลฯ ก็มีการเรียนการ สอนเช่นกัน ภาษาไทยซึ่งยังไม่ใช่ ภาษาเศรษฐกิจของโลก ก็เลยมีคน ญี่ปุ่นสนใจครับ

มหาวิทยาลัย 2 แห่งนี้จึง เป็นกำลังสำคัญของการเผยแพร่วรรณกรรมและวัฒนธรรมไทยไปสู่ชาวญี่ปุ่น มีการ

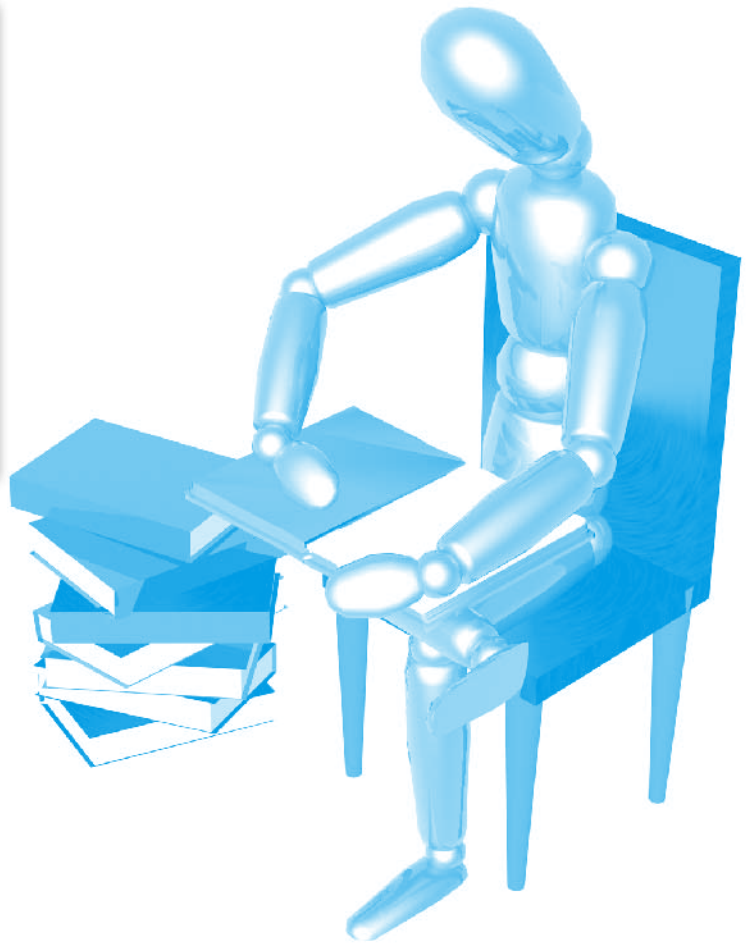

ภาพที่ 2 : สารานุกรมไทยศึกษา

ผลิตตำรามากมายและผลิตนักศึกษาชาวญี่ปุ่นที่เก่งภาษาไทยออกมามากมายสู่ตลาดธุรกิจและสูงวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวญี่ปุ่นคนหนึ่งชื่ออาจารย์ Tomita Takejirō นั้นเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการเผยแพร่ภาษาไทยไปสู่ชาวญี่ปุ่นครับ ผลงานอมตะคือ “พจนานุกรมไทย-ญี่ปุ่น” (เวอร์ชันล่าสุด ดูภาพประกอบ 1) ซึ่งเป็นพจนานุกรมไทย-ญี่ปุ่นที่ครบถ้วนที่สุดเท่าที่เคยมีต่อนี้ครับ แม้ว่าอาจารย์จะเสียชีวิตไปแล้ว แต่พจนานุกรมของอาจารย์ก็ยังวางขายทั่วไปในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยจนกระทั่งปัจจุบัน

ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนภาษาไทยอยู่ประมาณ 40 แห่ง และมีสถาบันภาษาที่สอนภาษาไทยอยู่อีกประมาณ 40 แห่งเช่นกัน แม้ว่าการศึกษาภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศนั้น จะยังไม่ได้ได้รับความสนใจจากรัฐบาลไทย แต่ชาวญี่ปุ่นที่เป็นนักวิชาการไทยศึกษาก็ได้มีการค้นคว้าวิจัยอยู่อย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทยครับ จนกระทั่งปีค.ศ. 1999 นักวิชาการไทยศึกษาชาวญี่ปุ่นทั่วประเทศญี่ปุ่นจึงได้รวมตัวกันและตั้ง “สมาคมไทยศึกษาแห่งประเทศไทย” ขึ้นเพื่อการค้นคว้า

วิจัยทุกรูปแบบเกี่ยวกับเมืองไทย มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับเมืองไทยอยู่เสมอๆ จนกระทั่งในปีค.ศ.2009 จึงได้รวบรวมความรู้ทั้งหมดเกี่ยวกับเมืองไทยทุกแง่มุม จัดพิมพ์ “สารานุกรมไทยศึกษา” ขึ้น (ภาพประกอบ 2)

แม้ว่าภาษาไทยจะยังไม่ใช่วิชาภาษาเศรษฐกิจที่ได้รับความนิยมในระดับนานาชาติ แต่ชาวญี่ปุ่นที่สนใจเมืองไทยและสนใจศึกษาภาษาไทยก็มีเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ทางโรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) เอง ก็เป็นองค์กรที่เป็นกำลังสำคัญแห่งหนึ่งซึ่งมีส่วนในการเผยแพร่ภาษาและวัฒนธรรมไทยไปสู่ชาวญี่ปุ่น มีการเปิดหลักสูตรและผลิตตำราเรียนภาษาไทยมากมาย ในการร่วมงานกับคนญี่ปุ่น ไม่เพียงคนไทยที่รู้ภาษาญี่ปุ่นเท่านั้นที่จำเป็น แต่คนญี่ปุ่นที่รู้ภาษาไทยก็จำเป็นเช่นกัน ทางโรงเรียนภาษาฯ จึงตั้งปณิธานว่าจะเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ภาษาไทยไปสู่ชาวญี่ปุ่นให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ครับ

ผู้สนใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ สามารถดูได้ที่ <http://www.facebook.com/media/set/?set=a.171523142896720.34649.171522976230070#!/pages/Thai-as-a-Foreign-Language/171522976230070> หรือค้นด้วยคำค้น Thai as a Foreign Language ใน Facebook ครับ เป็นกลุ่มที่ผู้เขียนทำขึ้นเพื่อรวบรวมตำราเรียนและพจนานุกรมภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ